

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1907/22-S

Název	Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o.
Sídlo	Macharova 1376, 280 02 Kolín V.
E-mail	sosmap@seznam.cz
IČO	25 700 901
Identifikátor	610 450 671
Právní forma	společnost s r.o.
Zastupující	JUDr. Emil Ščuka
Zřizovatel	JUDr. Emil Ščuka
Místo inspekční činnosti	Čajkovského 25/661, Jihlava Cejl 60/61, Zábřdovice, Brno Olšanská 55/5, Žižkov, Praha 3 Mírová 1435/25, Nové Město, Karviná
Termín inspekční činnosti	3. – 7. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o. vykonává činnost střední školy (dále „škola“). Škola vytvořila síť sedmi odloučených pracovišť (dále „pracoviště“), aktuálně vzdělává žáky pouze ve třech z nich (Brno, Jihlava, Karviná).

Ve školním roce 2022/2023 poskytuje v denní i dálkové formě střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika a Sociální činnost, v denní formě střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání Práce ve stravování. Skladba vyučovaných oborů vzdělání byla vhodně doplněna o obor Pečovatelské služby. K 30. září 2022 škola vzdělávala ve 12 třídách 191 žáků denního studia (z toho 161 v maturitních oborech a 30 v nematuritním oboru) a v dálkové formě 77 žáků. V oborech vzdělání Hotelnictví a Pečovatelské služby se v současné době nevzdělává žádný žák. Naplněnost školy je 11 %, počet žáků od poslední inspekční činnosti klesl.

Škola neidentifikuje žádného žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ani cizince.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“), který je současně i jejím zřizovatelem, stanovil reálnou koncepci rozvoje školy. Daří se jí naplňovat zejména v oblasti zkvalitňování spolupráce se sociálními partnery a částečně i podpory žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí při získávání středního vzdělání s maturitní zkouškou (dále MZ). Disponibilní hodiny v ŠVP vyučovaných oborů účelně posilují odbornou profilaci žáků, v oboru Sociální činnost mj. v předmětech romistika a romský jazyk. Od předchozí inspekční činnosti se však nepodařilo dostatečně zvýšit motivaci žáků k účasti ve výuce či využívat inovativní výukové metody.

Při řízení školy ředitel efektivně spolupracuje s jednatelkou školy, řídicí kompetence na pracovištích vhodně delegoval na jejich vedoucí. Každodenní operativní řízení a vnitřní informační systém jsou funkční. Chybí však efektivní pedagogické řízení zaměřené na účinnou kontrolu kvality vyučování a na přijímání opatření ve vztahu ke zjištěním z hospitací a k výsledkům vzdělávání. Vedoucí pracovišť převážně účelně projednávají zásadní pedagogické a organizační záležitosti v pedagogické radě a při poradách s ředitelem. Zpětnou vazbu o plnění úkolů a chodu školy získává ředitel i prostřednictvím pravidelných kontrol.

Struktura a stabilita pedagogických sborů jednotlivých pracovišť školy a organizace výuky je vzhledem k jejich specifikům rozdílná. Vedení školy částečně účinně usiluje o stabilní zajištění vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy, přesto třetina pracovníků nemá odbornou kvalifikaci. Nekvalifikovaná a neaprobovaná výuka měla v řadě případů negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené pouze na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů a přípravu realizace společné části MZ, není realizováno v oblasti motivace a aktivizace žáků, efektivních forem a metod výuky, rozvoje čtenářské gramotnosti a specifické práce se žáky s odlišným sociokulturním zázemím. Škola účelně využívá instruktory při zajišťování praxe především oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika.

Činnost školního poradenského pracoviště je zajišťována výchovnými poradci a školními metodiky prevence bez příslušné kvalifikace. Vhodně se orientuje na specifika jednotlivých pracovišť. Jeho pracovníci aktivně vyhledávají žáky se vzdělávacími obtížemi či s rizikovým chováním a v součinnosti s pedagogy i s vedením školy jejich problémy řeší. Škola však nemá plně funkční systém podchycování a řešení záškoláctví a vysoké absence. Od předchozí inspekční činnosti nebyla také realizována dostatečně účinná strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti.

Škola vhodně dbá na zajištění bezpečného prostředí pro žáky. O pravidlech a podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci preventivně poučováni, úrazů je dlouhodobě minimum.

Efektivním využíváním vícezdrojového financování (dotace, školné, výzva MŠMT na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol) se daří zajistit vhodné materiální podmínky pro vzdělávání. Pronajaté prostory na všech pracovištích umožňují v plné míře realizovat teoretickou výuku ŠVP, na pracovišti v Jihlavě také praktické vyučování a odborný výcvik. Jejich vybavení je inovováno a modernizováno. Pro výuku tělesné výchovy pracoviště využívají formu pronájmu sportoviště v místě.

K naplňování ŠVP napomáhá funkční spolupráce s firmami a různými institucemi při zajišťování praktického vyučování žáků a při vytváření sounáležitosti s daným regionem.

Přijímání do nematuritních oborů vzdělání probíhá na základě prospěchu z předchozího vzdělávání. Přijímání všech uchazečů do 1. i vyšších ročníků maturitních oborů, včetně uchazečů s nízkou úspěšností v jednotné přijímací zkoušce, nevytváří vhodné předpoklady pro zvýšení úspěšnosti žáků ve společné části MZ.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhalo v příznivé atmosféře, komunikace pedagogů s žáky byla velmi vstřícná a podporující. Způsob a obsah vzájemné komunikace vytvářely příjemné psychosociální prostředí pro vzdělávání. Žáci dodržovali nastavená komunikační a organizační pravidla. Učitelé poskytovali dostatek času pro řešení úlohy nebo formulaci odpovědi, žáci bez obav pokládali otázky a sdělovali své postřehy.

V době inspekční činnosti výuka probíhala v souladu s rozvrhem vyučovacích hodin, všechny hodiny byly připravené a věcně správné. Ve dvou třetinách z nich však byla využita frontální organizace výuky, u níž byla míra zapojení žáků nízká. Nedostatečně využita byla kooperativní práce žáků i možnost vést cílenou diskuzi k zadanému úkolu v rámci analýzy nebo řešení problému. Rovněž chyběla systematická práce žáků s informacemi a podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Žáci a učitelé většinou pracovali pouze s tradičními učebními pomůckami (učebnice, učební texty, příp. pracovní listy), práce s digitální technikou byla mimo předmět informační a komunikační technologie zaznamenána minimálně. V závěru hodin se učitelé nedostatečně věnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Nedařila se diferenciaci výuky, učitelé neindividualizovali dostatečně obsah vzdělávání, žáci většinou plnili stejné typy úkolů a příkladů.

Sledovaná výuka ve všeobecně vzdělávacích předmětech byla vhodně zaměřena na přípravu k MZ. Žáci v českém jazyce a literatuře účelně rozebírali texty z pracovního listu a při skupinové práci opakovali pojmy z teorie a historie literatury. V podpoře čtenářské gramotnosti však škola nepostupuje příliš systematicky ani v požadované komplexnosti napříč celým předmětovým spektrem. Výuka anglického jazyka byla vedena převážně v cizím jazyce a cíleně se v ní střídaly metody, které většinou napomáhaly komplexnímu rozvoji komunikativních dovedností žáků a procvičování nabytých dovedností. Průběžné výsledky práce žáků učitelé hodnotili převážně motivačně, nicméně nároky v části hodin neodpovídaly požadavkům pro přípravu na zvládnutí MZ. V části hodin matematiky vyučující vhodně zařazovali problémové otázky a učení v souvislostech a dařilo se jim propojovat probírané učivo s vhodnými příklady z reálného života. Tím po celou dobu

vyučování udržovali pozornost žáků a jejich zájem o zvládnutí učiva. V případě potřeby poskytovali žákům individuální pomoc a trpělivě vysvětlovali principy řešení úloh.

Ve sledovaných hodinách odborných předmětů oborů Sociální práce a Práce ve stravování byla využívána frontální výuka většinou vhodně doplněná řízeným rozhovorem, samostatnou prací nebo činnostmi ve skupinkách při vytváření myšlenkových map. Část žáků byla pomocí otázek aktivizována, pedagogové jim průběžně poskytovali účelnou zpětnou vazbu. Nízká studijní motivace se však u některých žáků projevovala pasivitou ve výuce. Nezájem o výuku byl také důsledkem absence efektivních aktivizačních metod a menší názorností v některých hodinách. Pozitivem bylo využívání znalostí a zkušeností žáků a vedení k řešení problémů.

Ve výuce hospitovaných odborných předmětů Předškolní a mimoškolní pedagogika byl nejčastěji používanou komunikativní a aktivizační metodou dialog. Výklad nového učiva vyučujícími se střídal s řízeným rozhovorem, při němž učitelé účelně využívali souvislostí učiva s reálnými profesními nebo životními situacemi. Žáci s vyučujícími velmi dobře spolupracovali při skupinové práci a následném aktivním brainstormingu. Efektivní individualizace byla využita v hudební výchově při nácvičce hry na hudební nástroj. Zvolené metody byly většinou účelné vzhledem ke stanovenému cíli, v některých hodinách, založených na frontální výuce se zařazením samostatné práce, chyběly častější změny aktivit k udržení pozornosti žáků. Žáci projevovali zájem o probírané učivo a snažili se do výuky aktivně zapojovat efektivním využitím svých znalostí z jiných vyučovacích předmětů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K ověření dosažené úrovně znalostí a dovedností využívá škola běžné interní nástroje (písemné i ústní zkoušení, referáty, seminární práce). Průběžné hodnocení výsledků je zaměřeno motivačně, zohledňovány jsou individuální možnosti žáků a důraz je kladen na projevy snahy. Důležitou zpětnou vazbou je také formativní hodnocení instruktorů praktického vyučování. Způsob předávání informací žákům a jejich zákonným zástupcům se účelně uskutečňuje prostřednictvím elektronického informačního systému a na pravidelných třídních schůzkách, u žáků s výchovnými nebo prospěchovými problémy při osobní komunikaci. Hodnocení výsledků vzdělávání v pedagogické radě na jednotlivých pracovištích má převážně statistickou povahu, chybí systematická analýza příčin slabých vzdělávacích výsledků a vysoké absence, nejsou diskutovány způsoby předcházení školní neúspěšnosti a přijímání případných opatření na úrovni školy jako celku.

Nejlepších průběžných výsledků dlouhodobě dosahují žáci denní i dálkové formy studia oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika. Ve školním roce 2021/2022 jich téměř polovina prospěla s vyznamenáním, pouze minimum žáků neprospělo. Velmi dobrých výsledků dosahují také při plnění učební i odborné praxe.

Kolísavé průběžné výsledky vykazují žáci oboru Sociální činnost. Ve školním roce 2021/2022 neprospěla zhruba polovina žáků denní formy studia, v dálkové formě studia prospěli všichni. Neprospěch je spojen s vysokou omluvenou i neomluvenou absencí.

V učebním oboru Práce ve stravování ve školním roce 2021/2022 absolvovalo úspěšně více než 90 % žáků 1. ročník, ve 2. ročníku jich v důsledku nízké studijní motivace a minimální podpory ze strany rodiny prospěla pouze čtvrtina. V oboru Pečovatelské služby ze žáků 1. ročníku neprospěl ani jeden. Tato skutečnost úzce souvisela s vysokou absencí žáků a neúčinnými přijatými opatřeními.

Celkové výsledky žáků maturitních oborů byly v posledních třech ukončených letech (2019, 2020, 2021) kolísavé. Výrazně je ovlivňovaly výsledky ve společné části MZ, v profilové části až na výjimky všichni uspěli. Lepších výsledků dosahovali žáci oboru Předškolní

a mimoškolní pedagogika, horší výsledky měli žáci oboru Sociální činnost. Část z nich MZ úspěšně složila až po opakovaných opravných zkouškách. Výsledky žáků tak byly vespolečné části MZ přibližně dvojnásobně horší než v příslušné skupině oborů v celorepublikovém srovnání především v českém jazyce a literatuře a cizím jazyce, v roce 2020 i v matematice.

Závěrečné zkoušky z oboru Práce ve stravování a v roce 2020 i Pečovatelské služby dlouhodobě skládala zhruba polovina těch, kteří úspěšně ukončili závěrečný ročník, a všichni žáci v nich uspěli.

Realizovaná opatření ke snížení neúspěšnosti žáků (doučování, individuální konzultace, předem hlášené písemné práce, opravné písemné práce, stanovení termínu zkoušení konkrétního učiva) nejsou i vzhledem k nízké studijní motivaci žáků a jejich nepodporujícímu sociálnímu zázemí dostatečně účinná. Základem strategie předcházení školní neúspěšnosti a projevům rizikového chování je zejména úsilí o pravidelnou školní docházku a o snížení počtu žáků předčasně odcházejících ze vzdělávání, nicméně docházka stále vykazuje velké nedostatky a ovlivňuje výsledky vzdělávání. Neomluvená absence byla postihována kázeňskými opatřeními a promítla se i do hodnocení chování, takže sníženým stupněm z chování ve školním roce 2021/2022 byla hodnocena zhruba desetina žáků. Přestože třetina žáků denního studia pochází ze sociálně znevýhodněného nebo odlišného sociokulturního prostředí, ve škole chybí podpora v rámci sociální práce (sociální pedagog či asistent). Četná komunikace vedení školy se zákonnými zástupci o nutnosti doložení absence a uložená kázeňská opatření převažující nad udělenými pochvalami svědčí o nutnosti zefektivnit tuto část preventivních aktivit.

Při plnění plánu ostatních preventivních aktivit škola efektivně spolupracuje s různými partnery, pozornost je věnována klimatu tříd i individuálně žákům s rizikovými projevy chování. Vztahy mezi pedagogickými pracovníky účinně přispívají k vytváření vhodného klimatu ve specifických podmínkách školy s pozitivním dopadem na podporu společenských návyků a sociální gramotnosti žáků, což bylo patrné i v průběhu inspekční činnosti ve škole. V rámci příznivé atmosféry ve škole jsou nastaveny přátelské vztahy s absolventy, jež se často projevují ve vzájemné spolupráci. Absolventi oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika v převážné míře nastupují do pracovního procesu v mateřských školách, kde absolvovali praxi.

Závěry

Vývoj školy

- Škola nadále vytváří podmínky pro vzdělávání žáků z odlišného socioekonomického a kulturního prostředí.
- Vzdělávací nabídka byla rozšířena o obor vzdělání Pečovatelské služby.
- Snížil se počet žáků školy, aktuálně škola poskytuje vzdělání na pracovištích Jihlava, Brno a Karviná.
- Opatření ke zlepšení činnosti školy realizovaná na základě zjištění předešlé inspekční činnosti byla jen částečně účinná.

Silné stránky

- Důsledné uplatňování vstřícného a respektujícího přístupu pedagogů při jednání s žáky vytváří rodinné a přátelské pracovní klima podporující dobré vztahy mezi účastníky vzdělávání.

- Spolupráce se sociálními partnery přispívá k efektivnímu zajištění odborné a učební praxe a vytváří podmínky pro lepší uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší rozsah používaného spektra výukových metod a organizačních forem a malá diferenciacie obsahu probíraného učiva vedly k méně účelné podpoře žáků ve vyučovacích hodinách.
- Nižší účinnost strategie předcházení školní neúspěšnosti se projevila v přetrvávající vysoké absenci a ve vyšším podílu žáků předčasně ukončujících vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit pedagogické vedení na úrovni školy i jednotlivých poboček, zefektivnit metodické a kontrolní aktivity, zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků na využití aktivizačních metod ve výuce a na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem.
- Zařazovat pestré organizační formy a využívat aktivizující formy výuky zaměřené na kritické myšlení, práci s informacemi a větší prostor pro souvislé vyjadřování žáků. Posílit závěry hodin se shrnutím učiva žáky a se sebehodnocením.
- Aplikovat promyšlenou strategii předcházení školní neúspěšnosti, poskytovat podporu žákům ohroženým školním neúspěchem cíleným individuálním přístupem vycházejícím z potřeb žáka.
- Využít potenciálu vedoucích poboček a pracovníků školního poradenského pracoviště k analýze průběžných i závěrečných výsledků vzdělávání jako podkladu pro koncepční práci vedení školy včetně přijímání konkrétních účinných opatření.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z obchodního rejstříku, den zápisu 13. října 1998 pro Střední odbornou školu managementu a práva, s. r. o. vedený Městským soudem v Praze, Oddíl C, vložka 62415
2. Úplné znění zakladatelské listiny obchodní společnosti s obchodní firmou Střední odborná škola managementu a práva, s. r. o. vydaný dne 1. 12. 2011
3. Notářský zápis obchodní společnosti s obchodní firmou Střední odborná škola managementu a práva, s. r. o. zapsaná 1. 12. 2011

4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – stav k termínu inspekční činnosti
5. Dokumentace k řízení a kontrole – školní roky 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
6. Ekonomická dokumentace – Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT transferem v roce 2021 z 12. 1. 2022, Vyúčtování dotace poskytnuté soukromé škole na období 2020/2021 z 12. 10. 2021, Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2021
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání (vzorek), jmenování ředitele do funkce pro školní rok 2022/2023
8. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, platná ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
9. Dokumentace k přijímání uchazečů a k ukončování vzdělávání (vzorek)
10. Školní vzdělávací programy, účinné k termínu inspekční činnosti
11. Školní řád střední školy, účinný k termínu inspekční činnosti
12. Školní matrika včetně prospěchu žáků – stav k termínu inspekční činnosti
13. Třídní knihy, rozvrh vyučovacích hodin – školní rok 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště – školní rok 2021/2022, 2022/2023, k termínu inspekční činnosti
16. Výroční zprávy o činnosti školy – školní rok 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
17. Webové stránky školy www.sosmap.cz
18. Inspekční zpráva z 30. 5. 2015, čj. ČŠIS-862/15-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení protokolu o kontrole

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Pavla Vítková, v.r.

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka

Vladimíra Hokešová, v.r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Hana Borůvková, v.r.

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Ludmila Dobalová, v.r.

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter, v.r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Andrea Zadinová, v.r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Martina Slischková, v.r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová, v.r.

Mgr. Bc. Martin Košnar, přizvaná osoba – odborník na vzdělávání

Martin Košnar, v.r.

V Praze 21. října 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí protokolu o kontrole

JUDr. Emil Ščuka, ředitel školy

Emil Ščuka, v.r.

V Praze 1. prosince 2022